

ก้าวใหม่วงการแพทย์ไทย แพทย์ธรรมชาติรักษาเส้นเลือดหัวใจเกิน ด้วยวิธีสวนหัวใจในทารกคลอดก่อนกำหนดสำเร็จเป็นครั้งแรกในเมืองไทย

รศ.นพ.จิตตินันต์ หะวานนท์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล แจ้งว่า เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2559 ทีมแพทย์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ได้ทำการรักษาเส้นเลือดหัวใจเกินด้วยวิธีการสวนหัวใจในทารกคลอดก่อนกำหนดสำเร็จเป็นครั้งแรกในเมืองไทย ทั้งนี้เส้นเลือดหัวใจเกิน เป็นเส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นเลือดปอดและเส้นเลือดแดงใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญในช่วงที่ทารกอยู่ในครรภ์ เพราะเส้นเลือดดังกล่าวจะทำหน้าที่นำสารอาหารและออกซิเจนไปเลี้ยงร่างกาย เนื่องจากทารกที่อยู่ในครรภ์นั้น ยังไม่สามารถหายใจเองได้ ตามปกติแล้วเมื่อเด็กคลอดออกมาเส้นเลือดเกินนี้ จะปิดลง แต่สำหรับทารกที่คลอดก่อนกำหนดและมีน้ำหนักน้อยจะมีอุบัติการณ์ของการคงอยู่ของเส้นเลือดหัวใจเกินสูง ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยด้วยกันโดยทีมแพทย์ผู้ดูแลรักษา ประกอบด้วย ผศ.นพ.รัฐพล ว่องวันดี กุมารแพทย์โรคหัวใจ ผศ.นพ.บุญชู ศิริจงกลทอง กุมารแพทย์โรคหัวใจ ผศ.พญ.สุดาทิพย์ โสสิตะมงคล กุมารแพทย์ทารกแรกเกิด อ.พญ.วรัญญา เลิศไพฑูรย์พันธ์ วิชาญญีแพทย์ และ พญ.ปวีณา กาละดี แพทย์ประจำบ้านต่อยอดกุมารแพทย์โรคหัวใจ

ด้าน ผศ.นพ.รัฐพล ว่องวันดี กุมารแพทย์โรคหัวใจผู้ทำการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธีดังกล่าวเป็นรายแรกของไทยได้สำเร็จ เปิดเผยว่า สำหรับกรณีที่มีเส้นเลือดเกินในทารกคลอดก่อนกำหนดนั้น ส่งผลให้เกิดภาวะหัวใจวายได้ โดยทารกจะหอบเหนื่อย อาจต้องใส่ท่อช่วยหายใจนาน นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อปริมาณเลือดที่ไปเลี้ยงอวัยวะที่สำคัญลดลง เช่น ไต ลำไส้ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะลำไส้เน่าตายหรือไตวายได้ ทั้งนี้ เราจะทราบว่าทารกมีภาวะเส้นเลือดหัวใจเกินดังกล่าวได้จากการตรวจพบเสียงฟู่ในหัวใจ คลำชีพจรได้แรง เอกซเรย์ปอดพบหัวใจโตและมีเลือดไปปอดมาก และตรวจยืนยันด้วยวิธีเอคโคคาร์ดิโอแกรม (Echocardiogram)

ในด้านการรักษาภาวะดังกล่าวด้วยวิธีการสวนหัวใจและใช้อุปกรณ์ปิดเส้นเลือดหัวใจเกินในทารกคลอดก่อนกำหนด เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เราเริ่มทำการรักษามาไม่นาน ในปัจจุบันเริ่มด้วยการให้ยาปิดเส้นเลือดเกิน เช่น อินโดเมทาซิน (indomethacin) ไอบิวพรอเฟนไลซีน (ibuprofen lysine) เป็นต้น หากใช้ยาไม่ได้ผล แพทย์จะเลือกวิธีการผ่าตัด ด้วยวิธีการผูก หนีบ หรือตัดเส้นเลือดหัวใจเกิน โดยศัลยแพทย์ทรวงอกที่มีความชำนาญ ส่วนการสวนหัวใจและใช้อุปกรณ์ปิดเส้นเลือดหัวใจเกินในทารกคลอดก่อนกำหนดนั้น เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เราเริ่มมีการทำมาเมื่อไม่กี่ปีมานี้ และสำหรับในประเทศไทยยังไม่เคยมีการรักษาด้วยวิธีนี้ มาก่อน โดยขั้นตอนการสวนหัวใจนั้น จะเริ่ม

👉 มีต่อด้านหลัง

ด้วยการใส่สายสวนผ่านเส้นเลือดดำใหญ่ที่ขาหนีบของทารก ผ่านเส้นเลือดดำใหญ่ หัวใจ และเส้นเลือดเกินตามลำดับ แล้วปล่อยอุปกรณ์ปิดเส้นเลือดเกิน ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้เป็นโลหะจำรูปร่างนิตินอล (nitinol) เป็นส่วนผสมระหว่างนิกเกิลและไทเทเนียม มีคุณสมบัติ มีความยืดหยุ่นสูง คืนรูปเดิมได้ และไม่เป็นสนิม

วิธีการรักษาด้วยวิธีสวนหัวใจเพื่อปิดเส้นเลือดเกินในทารกคลอดก่อนกำหนดนี้ มีความยากลำบากเนื่องจากเส้นเลือดเด็กทารกนั้นมีขนาดเล็กมาก ดังนั้นแพทย์จึงใช้อัลตราซาวด์เพื่อช่วยดูเส้นเลือดขณะเข็มทำให้เพิ่มความแม่นยำมากขึ้น นอกจากนี้ ทารกกลุ่มนี้ จะมีภาวะอุณหภูมิร่างกาย ซึ่งเป็นอันตรายมากในทารกคลอดก่อนกำหนด ระหว่างการรักษาจึงต้องใช้เครื่องทำความอบอุ่นให้แก่ทารก อีกทั้งยังพบว่าระหว่างทำการรักษาอุปกรณ์อาจหลุดหรือไปขวางเส้นเลือดที่อยู่ข้างเคียงได้เนื่องจากเส้นเลือดของทารกมีขนาดเล็กมาก วิธีการรักษาดังกล่าวนี้ ยังถือเป็นวิธีใหม่ที่อาจเป็นทางเลือกหนึ่งในการช่วยแบ่งเบาภาระของศัลยแพทย์ทรวงอก

ผศ.นพ.รัฐพล ให้ข้อมูลปิดท้ายว่า สำหรับผู้ป่วยรายนี้ เป็นบุตรคนที่ 2 ของแม่ตสาม คลอดเมื่ออายุครรภ์ 29 สัปดาห์ น้ำหนักแรกคลอด 1,330 กรัม เมื่อทีมแพทย์ตรวจพบความผิดปกติได้ร่วมกันวางแผนการรักษา ร่วมกับผู้ปกครองของผู้ป่วย และตัดสินใจทำการรักษาเมื่อทารกมีอายุเพียง 2 วัน เนื่องจากเด็กมีภาวะหัวใจวาย ทีมแพทย์ได้ใช้เวลาทำการรักษารวม 58 นาที โดยขณะนี้ ทารกยังอยู่ในความดูแลของทีมแพทย์ในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต

